

บทที่ 5

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคม ของประชากรกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ตำบลทองเนียน

เนื่องจากการแสดงออกต่อสิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์มีความสัมพันธ์ด้วยในพื้นที่นั้น ย่อมมีปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อการแสดงออกของมนุษย์ ซึ่งมี 2 ปัจจัยด้วยกัน คือ ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก แต่ในการศึกษาค้างนี้ได้นำเฉพาะปัจจัยภายนอกเท่านั้น มาเป็นตัวแปรอิสระ เพื่อที่จะดูว่าปัจจัยภายนอกมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ ซึ่งปัจจัยภายนอกที่นำมาเป็นตัวแปรอิสระในครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยทางกายภาพ มีลักษณะการใช้ที่ดิน สภาพเส้นทางคมนาคม ความใกล้ไกลจากตัวอำเภอ
2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีอาชีพ รายได้ และขนาดการถือครองที่ดิน
3. ปัจจัยทางสังคม มีการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในสังคมและการรับรู้ข่าวสาร
4. ปัจจัยทางการเมือง มีนโยบายของรัฐ

สำหรับการนำเสนอในบทที่ 5 นี้ จะแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 นำปัจจัยที่ได้จากตอนที่ 1 ไปหาความสัมพันธ์กับความคาดหวังทั้งทางบวกและทางลบ เพื่อที่จะดูว่าปัจจัยเหล่านี้ มีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่างหรือไม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์

5.1 ปัจจัยทางกายภาพ

สำหรับข้อมูลทางกายภาพที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ลักษณะการใช้ที่ดิน สภาพเส้นทางคมนาคมและความใกล้ไกลจากตัวอำเภอ ผลปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.1 การกระจายของประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะการใช้ที่ดิน

ลักษณะการใช้ที่ดิน	ร้อยละ
1. ปลูกพืชชนิดเดียวหรือเลี้ยงสัตว์อย่างเดียว	48.0
2. ปลูกพืช 2 ชนิดขึ้นไป	32.0
3. ปลูกพืชชนิดเดียวและเลี้ยงสัตว์	11.0
4. ปลูกพืช 2 ชนิดขึ้นไปและเลี้ยงสัตว์	9.0
รวม	100.0

จากตาราง 5.1 พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างมีการใช้ที่ดินในลักษณะของการปลูกพืชชนิดเดียวหรือเลี้ยงสัตว์อย่างเดียว สูงมาก มีร้อยละ 48 รองลงมาคือปลูกพืช 2 ชนิดขึ้นไป ร้อยละ 32 แต่อย่างไรก็ตามถ้าดูจากผลรวมของการใช้ที่ดิน ที่มีกิจกรรมต่าง ๆ มากกว่า 1 ชนิดขึ้นไป มีร้อยละ 52

ตารางที่ 5.2 การกระจายของประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพเส้นทางคมนาคมที่ใช้ในการเดินทาง

สภาพเส้นทางคมนาคม	ร้อยละ
ถนนลูกรังและขรุขระ	49.0
ถนนเริ่มลาดยาง	29.0
ถนนลาดยาง	22.0
รวม	100.0

จากตาราง 5.2 แสดงถึงสภาพของเส้นทางคมนาคมที่ประชากรในตำบลทองเนียนใช้เดินทางระหว่างหมู่บ้านกับตลาดและตัวอำเภอในปี 2539 ปรากฏว่า ในการเดินทางเข้ามายังตัว

อำเภอและตลาดนั้น ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 49 ที่ยังใช้เส้นทางถนนลูกรังขรุขระในการเดินทาง ส่วนประชากรที่ใช้ถนนลาดยางมีร้อยละ 22 และประชากรที่มีแนวโน้มจะได้ใช้ถนนลาดยางมีร้อยละ 29

ตารางที่ 5.3 การกระจายของประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความใกล้ไกลจากตัวอำเภอ

ระยะห่างระหว่างที่อยู่อาศัยกับตัวอำเภอชนอม	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 กิโลเมตร	-
1 - 5 กิโลเมตร	23.0
6 - 10 กิโลเมตร	17.0
มากกว่า 10 กิโลเมตร	60.0
รวม	100.0

จากตาราง 5.3 พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ห่างจากตัวอำเภอชนอมมากกว่า 10 กิโลเมตร มีร้อยละ 60 และมีส่วนประชากรที่อยู่ห่างจากตัวอำเภอน้อยกว่า 1 กิโลเมตร ปรากฏว่าไม่มี

ในการนำปัจจัยเกี่ยวกับความใกล้ไกลจากตัวอำเภอไปหาความสัมพันธ์กับความคาดหวังนั้นได้แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่อยู่ใกล้ตัวอำเภอ ระยะไม่เกิน 5 กิโลเมตร ส่วนกลุ่มที่อยู่ไกล ต้องมีระยะห่างจากตัวอำเภอกว่า 5 กิโลเมตรขึ้นไป ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.4 การกระจายของประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มที่อยู่ใกล้และไกลจากตัวอำเภอ

ความใกล้ไกลจากตัวอำเภอ	ร้อยละ
1. ใกล้อำเภอ	23.0
2. ไกลจากตัวอำเภอ	77.0
รวม	100.0

จากตาราง 5.4 ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะอยู่ไกลจากตัวอำเภอ มีร้อยละ 77 ส่วนที่อยู่ใกล้ตัวอำเภอ มีร้อยละ 23 เป็นต้น

5.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

สำหรับข้อมูลทางเศรษฐกิจ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีอาชีพ รายได้ และขนาดการถือครองที่ดิน ผลปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.5 การกระจายของประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	ร้อยละ
1. เกษตรกรรม	70.0
2. ค้าขาย	30.0
รวม	100.0

จากตาราง 5.5 อาชีพของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่สัมภาษณ์ในครั้งนี้ มี 2 อาชีพ คือ เกษตรกรรม ร้อยละ 70 และค้าขาย ร้อยละ 30

ตารางที่ 5.6 การกระจายของประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้

รายได้	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000	9.0
10,001 - 55,000	29.0
55,001 - 100,000	24.0
100,001 - 150,000	16.0
150,001 - 200,000	8.0
มากกว่า 200,000	14.0
รวม	100.0

จากตาราง 5.6 ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีรายได้กระจายไปตามกลุ่มต่างๆ กลุ่มรายได้ที่มากที่สุด คือ 10,000-55,000 บาท มีร้อยละ 29 ส่วนรายได้มากกว่า 200,000 มีร้อยละ 14 เป็นต้น

ในการนำปัจจัยทางด้านรายได้ไปหาความสัมพันธ์กับความคาดหวังนั้น ได้จำแนกประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้มีรายได้สูง และกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำ เกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มผู้มีรายได้สูง และต่ำนั้นคิดจากรายได้เฉลี่ยของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งอยู่ในช่วง 100,000 บาท ถ้ารายได้สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยถือว่าเป็นผู้มีรายได้สูง ถ้าต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยถือว่าเป็นผู้มีรายได้ต่ำ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.7 การกระจายของประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มรายได้สูงกับรายได้ต่ำ

กลุ่มรายได้	ร้อยละ
1. กลุ่มรายได้ต่ำ	62.0
2. กลุ่มรายได้สูง	38.0
รวม	100.0

จากตาราง 5.7 แสดงให้เห็นว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้ต่ำ มีร้อยละ 62.0 ในขณะที่ประชากรกลุ่มรายได้สูง มีร้อยละ 38.0 เป็นต้น

ตารางที่ 5.8 การกระจายของประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดการถือครองที่ดิน

ขนาดการถือครองที่ดิน	ร้อยละ
10 ไร่ลงมา	32.0
11 - 20	13.0
21 - 30	22.0
31 - 40	22.0
41 - 50	11.0
มากกว่า 51	11.0
รวม	100.0

จากตาราง 5.8 จะเห็นได้ว่าช่วงที่มีจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือ การมีขนาดการถือครองที่ดิน 10 ไร่ลงมา มีร้อยละ 32 ส่วนช่วงที่มีขนาดการถือครองที่ดิน ตั้งแต่ 31 ไร่ขึ้นไป มีเท่า ๆ กัน คือ ร้อยละ 11 เป็นต้น

ในการนำปัจจัยทางด้านขนาดการถือครองที่ดินไปหาความสัมพันธ์กับการคาดหวังนั้น ได้จำแนกกลุ่มประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้ถือครองที่ดินน้อยกับกลุ่มผู้ถือครองที่ดินมาก เกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มขนาดผู้ถือครองที่ดินมากกับผู้ถือครองที่ดินน้อยนั้น ผู้วิจัยได้นำจำนวนที่ดินทั้งหมดของประชากรกลุ่มตัวอย่างมาหาค่าเฉลี่ย ซึ่งได้ช่วงประมาณ 30 ไร่ โดยให้ผู้ที่มีขนาดการถือครองที่ดินตั้งแต่ 30 ไร่ลงมา เป็นผู้ถือครองที่ดินน้อย และถ้ามากกว่า 30 ไร่ ขึ้นไปเป็นผู้ถือครองที่ดินมาก ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.9 การกระจายของประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดการถือครองที่ดิน

ขนาดการถือครองที่ดิน	ร้อยละ
1. ผู้ถือครองที่ดินน้อย	67.0
2. ผู้ถือครองที่ดินมาก	33.0
รวม	100.0

จากตารางที่ 5.9 ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มของผู้ถือครองที่ดินน้อย มีร้อยละ 63 ส่วนผู้ถือครองที่ดินมากมีร้อยละ 33 เป็นต้น

5.3 ปัจจัยทางสังคม

สำหรับข้อมูลทางสังคม ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ระดับการศึกษาตำแหน่งหน้าที่ในสังคม และการรับรู้ข่าวสาร ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.10 การกระจายของประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	ร้อยละ
ป. 4 หรือต่ำกว่า	54.0
ป. 6	11.0
ม. 3	9.0
ม. 6	11.0
สูงกว่า ม. 6	15.0
รวม	100.0

จากตารางที่ 5.10 ระดับการศึกษาที่มีจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือ ป.4 หรือต่ำกว่า มีร้อยละ 54 รองลงไปคือ การศึกษา สูงกว่า ม. 6 หรือเทียบเท่า มีร้อยละ 15 เป็นต้น

ในการนำปัจจัยทางด้านการศึกษาไปหาความสัมพันธ์กับการคาดหวังนั้น ได้จำแนกกลุ่มประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มระดับการศึกษาต่ำ และกลุ่มระดับการศึกษาสูง กรณีในการแบ่ง ได้ใช้ระดับการศึกษาในปัจจุบัน ที่มีการขยายโอกาสการศึกษาถึงระดับ ม. 3 ดังนั้นจึงถือว่าผู้ที่จบการศึกษาสูงกว่า ม. 3 ถือเป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง ส่วนผู้ที่จบการศึกษาตั้งแต่ ม. 3 ลงมาถือเป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.11 การกระจายของประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาต่ำและสูง

กลุ่มระดับการศึกษา	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษาต่ำ	74.0
2. ระดับการศึกษาสูง	26.0
รวม	100.0

จากตาราง 5.11 แสดงให้เห็นว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ยังมีการศึกษาอยู่ในระดับการศึกษาต่ำ มีร้อยละ 74 ส่วนประชากรที่มีระดับการศึกษาสูง มีร้อยละ 26

ตารางที่ 5.12 การกระจายของประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการมีกับไม่มีตำแหน่งหน้าที่ในสังคม

ตำแหน่งหน้าที่ในสังคม	ร้อยละ
1. มีตำแหน่งหรือเคยมีตำแหน่ง	47.0
2. ไม่มีตำแหน่ง	53.0
รวม	100.0

จากตารางที่ 5.12 แสดงให้เห็นว่าประชากรกลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่มีตำแหน่งหรือไม่เคยมีตำแหน่งใด ๆ ในชุมชน มีร้อยละ 53 ในขณะที่ประชากรที่มีตำแหน่งหรือเคยมีตำแหน่งมีร้อยละ 47 นับว่าประชากรในตำบลทองเนียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนค่อนข้างสูง

ตารางที่ 5.13 แสดงแหล่งรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการฯ ของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประเภทของแหล่งสื่อ	ได้รับ (ร้อยละ)	ไม่ได้รับ (ร้อยละ)	รวม
1. วิทยุ	25.0	75.0	100.0
2. โทรทัศน์	20.0	80.0	100.0
3. หนังสือพิมพ์	75.0	25.0	100.0
4. การติดต่อสนทนากับผู้นำหมู่บ้าน	40.0	60.0	100.0
5. การติดต่อและสนทนากับเจ้าหน้าที่ในส่วนราชการ	20.0	80.0	100.0
6. การติดต่อและสนทนากับคนละแวกบ้าน	69.0	31.0	100.0
7. จากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปสำรวจพื้นที่	41.0	59.0	100.0

จากตารางที่ 5.13 แสดงให้เห็นว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการฯ จากแหล่งสื่อที่รับรู้มากที่สุด 4 อันดับแรก คือ จากหนังสือพิมพ์มากที่สุด ร้อยละ 75 รองลงไปที่เป็นการติดต่อและสนทนากับคนละแวกบ้าน ร้อยละ 69 และจากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปสำรวจพื้นที่ ร้อยละ 41 รวมทั้งการติดต่อสนทนากับผู้นำหมู่บ้าน ร้อยละ 40 เป็นต้น

จากแหล่งรับรู้ข่าวสารของประชากรมี 7 ประเภท จึงได้แบ่งประชากรกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มรับรู้ข่าวสารน้อย กับกลุ่มรับรู้ข่าวสารมาก โดยกำหนดเกณฑ์ระดับการรับรู้ข่าวสาร คิดจากข้อคำถามที่เกี่ยวกับ แหล่งการรับรู้ข่าวสาร โดยมีข้อคำถาม 7 ข้อ และให้คะแนนได้รับรู้เป็น 1 คะแนน ส่วนช่องที่ไม่ได้รับรู้เป็น 0 คะแนน แล้วนำคะแนนรวมทั้งหมดของแต่ละคน มาหาคะแนนเฉลี่ย ซึ่งได้เท่ากับ 3.52 ผู้ใดได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย จัดอยู่ในกลุ่มรับรู้ข่าวสารน้อย แต่ถ้าได้คะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย จัดอยู่ในกลุ่มรับรู้ข่าวสารมาก ผลปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.14 การกระจายของประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการรับรู้ข่าวสาร

กลุ่มการรับรู้ข่าวสาร	ร้อยละ
1. กลุ่มรับรู้ข่าวสารน้อย	51.0
2. กลุ่มรับรู้ข่าวสารมาก	49.0
รวม	100.0

จากตารางที่ 5.14 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ข่าวสารน้อยกับกลุ่มที่รับรู้ข่าวสารมาก มีจำนวนไม่แตกต่างกันมากนัก นั่นก็คือ กลุ่มประชากรที่รับรู้ข่าวสารน้อย มีร้อยละ 51 ในขณะที่กลุ่มประชากรที่รับรู้ข่าวสารมากมีร้อยละ 49

5.4 ปัจจัยทางการเมือง

สำหรับข้อมูลทางการเมือง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามนโยบายของรัฐ ที่เกี่ยวกับโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ ในช่วงของรัฐบาล 3 สมัย คือ สมัย พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ นายชวน หลีกภัย และนายบรรหาร ศิลปอาชา ซึ่งปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.15 การกระจายของประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายของรัฐ ในแต่ละสมัยที่มีต่อโครงการฯ

สมัยรัฐบาล	ทราบแต่ไม่ติดตาม	ทราบและติดตาม	ไม่ทราบ	รวม
พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ	9.0	81.0	10.0	100.0
นายชวน หลีกภัย	12.0	79.0	9.0	100.0
นายบรรหาร ศิลปอาชา	17.0	76.0	7.0	100.0

จากตาราง 5.15 แสดงให้เห็นว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ทราบ และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายของรัฐในแต่ละสมัยจำนวนใกล้เคียงกัน นั่นก็คือ สมัย พอ.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ มีร้อยละ 81 สมัยนายชวน หลีกภัย ร้อยละ 79 และสมัย นายบรรหาร ศิลปะอาชา ร้อยละ 76 เป็นต้น

ตอนที่ 2 หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง กับความคาดหวังทางเศรษฐกิจ และสังคม

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังทางบวก 15 ข้อ และคำถามทางลบ 8 ข้อ (ดังที่กล่าวไว้ในบทที่ 4) ในแต่ละข้อคำถามจะแบ่งออกเป็น 5 ช่อง ผู้ตอบแต่ละคนสามารถเลือกตอบได้ร้อยละ 1 ครั้ง แล้วรวมคะแนนทั้งหมดโดยกำหนดคะแนนดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	5 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	4 คะแนน
เห็นด้วย	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วยปานกลาง	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	1 คะแนน

การคิดเกณฑ์ในการแบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความคาดหวังต่ำกับกลุ่มที่มีความคาดหวังสูงนั้น คิดจากคะแนนเฉลี่ย โดยการนำคะแนนของแต่ละคนมารวมกันแล้วหาคะแนนเฉลี่ย ปรากฏว่าความคาดหวังในทางบวกได้คะแนนเฉลี่ยประมาณ 65 ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยจัดอยู่ในกลุ่มความคาดหวังทางบวกต่ำ ถ้าได้คะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย จัดอยู่ในกลุ่มความคาดหวังทางบวกสูง ส่วนความคาดหวังในทางลบ ปรากฏว่าได้คะแนนเฉลี่ย ประมาณ 29 ดังนั้น ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยจัดอยู่ในกลุ่มความคาดหวังทางลบต่ำ ถ้าได้คะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย จัดอยู่ในกลุ่มความคาดหวังทางลบสูง ในแต่ละกลุ่มความคาดหวังดังกล่าวนำไปหาความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระที่กล่าวไว้ในตอนที่ 1 โดยการใช้สถิติไคสแควร์ (χ^2) และหาขนาดความสัมพันธ์โดยใช้วิธีของ pearson

5.5 ปัจจัยทางกายภาพกับความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคม

ลักษณะทางกายภาพถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นไปได้ในการกำหนดพฤติกรรมการแสดงออกของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรมในการศึกษาค้างนี้ เป็นลักษณะการศึกษาการแสดงออกที่เป็นนามธรรม ในลักษณะของความคาดหวังต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้น ในพื้นที่ปัจจัยทางกายภาพที่ได้นำมาใช้ในการศึกษาค้างนี้ มีดังต่อไปนี้

5.5.1 ลักษณะการใช้ที่ดิน ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งลักษณะการใช้ที่ดินออกเป็น 4 ประเภท คือ

- 1) ป่าชุมชนเดี่ยวหรือเลี้ยงสัตว์อย่างเดี่ยว เป็นการที่ดิน ในลักษณะประกอบกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว เช่น ป่าชุมชนพาราอย่างเดี่ยว เลี้ยงกุ่มอย่างเดี่ยว เป็นต้น
- 2) ป่าชุมชน 2 ชนิดขึ้นไป เป็นการที่ดินที่แบ่งออกเป็นแปลง เช่น แปลงหนึ่งปลูกพารา อีกแปลงปลูกผลไม้ เป็นต้น
- 3) ป่าชุมชนเดี่ยวควบคู่กับการเลี้ยง เช่น มีที่ดินแปลงหนึ่งปลูกพารา แปลงอื่นแปลงหนึ่งทำนาถุ้ง เป็นต้น
- 4) ป่าชุมชน 2 ชนิดขึ้นไปควบคู่กับการเลี้ยงสัตว์เป็นการที่ดินหลายแปลง สามารถปลูกพืชได้หลายอย่าง และมีการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งการเลี้ยงสัตว์ในท้นส่วนใหญ่ จะเป็นการทำนาถุ้ง

ตารางที่ 5.16 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางบวก จำแนกตามลักษณะการใช้ที่ดิน

ลักษณะการใช้ที่ดิน	ความคาดหวังทางบวก				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.ปลูกพืชชนิดเดียวหรือเลี้ยงสัตว์อย่างเดียว	10	26.3	38	61.3	48	48.0
2.ปลูกพืช 2 ชนิดขึ้นไป	17	44.7	15	24.2	32	32.0
3.ปลูกพืชชนิดเดียวควบคู่กับการเลี้ยงสัตว์	6	15.8	5	8.1	11	11.0
4.ปลูกพืช 2 ชนิดขึ้นไปควบคู่กับการเลี้ยงสัตว์	5	13.2	4	6.4	9	9.0
รวม	38	100.0	62	100.0	100	100.0
χ^2 .05, 3 = 7.82 χ^2 ที่คำนวณได้ = 11.327 C = 0.319						

จากตารางที่ 5.16 เมื่อเปรียบเทียบค่า X^2 ที่ได้จากการคำนวณมีมากกว่าค่าในตาราง แสดงว่าความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางบวกของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามลักษณะการใช้ที่ดินเป็น 4 กลุ่ม มีความคาดหวังในทางบวกต่ำและสูงแตกต่างกัน นั่นก็คือ ประชากรคาดหวังว่า การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นจะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและชุมชนดีขึ้นสูงมาก ซึ่งประชากรที่คาดหวังในลักษณะดังกล่าวของแต่ละกลุ่ม มีจำนวนมากกว่าประชากรที่คาดหวังว่าสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและชุมชนดีขึ้นแต่ไม่มาก

จากค่า C ในตารางมีค่าเป็นบวก แสดงว่าทิศทางความสัมพันธ์เป็นไปในลักษณะเดียวกันและมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง แสดงว่าเมื่อลักษณะการใช้ที่ดินเปลี่ยนไป ความคาดหวังในทางบวกทั้งต่ำและสูงเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย นั่นก็คือยังมีลักษณะการใช้ที่ดินปลูกพืชหลายชนิดขึ้น ประชากรที่คาดหวังในทางบวกทั้งต่ำและสูงมีจำนวนลดลง

ตารางที่ 5.17 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางลบ จำแนกตามลักษณะการใช้ที่ดิน

ลักษณะการใช้ที่ดิน	ความคาดหวังทางลบ				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.ปลูกพืชชนิดเดียวหรือเลี้ยงสัตว์อย่างเดียว	26	50.0	22	45.8	48	48.0
2.ปลูกพืช 2 ชนิดขึ้นไป	15	28.9	17	35.4	32	32.0
3.ปลูกพืชชนิดเดียวควบคู่กับการเลี้ยงสัตว์	5	9.6	6	12.5	11	11.0
4.ปลูกพืช 2 ชนิดขึ้นไปควบคู่กับการเลี้ยงสัตว์	6	11.5	3	6.3	9	9.0
รวม	52	100.0	48	100.0	100	100.0

χ^2 .05, 3 = 7.82 χ^2 ที่คำนวณได้ = 1.392 C = 0.117

จากตารางที่ 5.17 ค่า χ^2 ที่ได้จากการคำนวณมีน้อยกว่าค่าในตาราง แสดงว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม ที่จำแนกตามลักษณะการใช้ที่ดิน มีความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นไปในทางลบต่ำและสูงไม่แตกต่างกัน หมายความว่าประชากรในแต่ละกลุ่มได้คาดหวังว่าการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องจากโครงการฯ จะส่งผลเสียสูงมากต่อสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน มีจำนวนใกล้เคียงกับกลุ่มที่คาดว่าโครงการฯ จะส่งผลเสียต่อสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมไม่มาก

จากค่า C ในตารางมีค่าเป็นบวก แสดงว่าถ้ามีความสัมพันธ์กันทิศทางความสัมพันธ์จะเป็นไปในลักษณะเดียวกัน แต่เนื่องจากค่า C มีค่าน้อย สรุปได้ว่า ความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูงของประชากรกับลักษณะการใช้ที่ดิน ไม่มีความสัมพันธ์กัน นั่นก็คือไม่ว่าลักษณะการใช้ที่ดินจะเปลี่ยนไปอย่างไร ก็ไม่ได้ส่งผลให้ความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูง เปลี่ยนแปลงตาม

5.5.2 สภาพเส้นทางคมนาคม เนื่องจากในช่วงที่เข้าไปสัมภาษณ์เป็นช่วงที่กำลังปรับปรุงสภาพเส้นทางคมนาคม ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ จึงแบ่งลักษณะของสภาพเส้นทางที่ใช้ในการเดินทางของประชากรกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

- 1) ถนนลูกรัง ขรุขระ เป็นสภาพเส้นทางที่เป็นดินแดงและเป็นหลุม รวมทั้งมีลักษณะที่เป็นเส้นทางแคบ
- 2) ถนนเริ่มลาดยาง เป็นสภาพเส้นทางที่มีการถมด้วยหิน เพื่อลาดยางในโอกาสต่อไป
- 3) ถนนลาดยาง เป็นสภาพเส้นทางที่มีความสะดวกเนื่องจากปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเป็นถนนที่มีมาตรฐาน

ตารางที่ 5.18 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางบวก จำแนกตามสภาพเส้นทางคมนาคมที่ใช้ในการเดินทาง

สภาพเส้นทาง คมนาคม	ความคาดหวังทางบวก				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.ถนนลูกรัง ขรุขระ	14	36.8	35	56.5	99	49,0
2.ถนนเริ่มลาดยาง	15	39.5	14	22.6	29	29.0
3.ถนนลาดยาง	9	23.7	13	20.9	22	22.0
รวม	38	100.0	62	100.0	100	100.0

χ^2 .05, 2 = 5.99 χ^2 ที่คำนวณได้ = 4.246 C = 0.202

จากตารางที่ 5.18 ค่า χ^2 ที่คำนวณได้น้อยกว่าค่าจากตาราง แสดงว่าความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางบวกของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามสภาพเส้นทางคมนาคมเป็น 3 กลุ่ม มีความคาดหวังในทางบวกต่ำและสูงไม่แตกต่างกัน หมายความว่าประชากรคาดหวังว่าสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมจะดีขึ้นมาก มีจำนวนใกล้เคียงกับที่คาดหวังว่าสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้นแต่ไม่มาก

จากค่า C ในตารางมีค่าเป็นบวก แสดงว่าลักษณะความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่มีความสัมพันธ์ในระดับที่ต่ำมาก แสดงว่าเมื่อสภาพเส้นทางคมนาคมเปลี่ยนไป ความคาดหวังในทางบวกทั้งต่ำและสูงเปลี่ยนแปลงตามไปบ้างเล็กน้อย นั่นก็คือ เมื่อสภาพเส้นทางคมนาคมดีขึ้น จำนวนประชากรที่มีความคาดหวังในทางบวกทั้งต่ำและสูงมีจำนวนลดลงเล็กน้อย

ตารางที่ 5.19 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางลบ จำแนกตามสภาพเส้นทางคมนาคมที่ใช้ในการเดินทาง

สภาพเส้นทาง คมนาคม	ความคาดหวังทางลบ				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.ถนนลูกรัง ขรุขระ	23	44.2	26	54.2	49	49.0
2.ถนนเริ่มลาดยาง	14	26.9	15	31.2	29	29.0
3.ถนนลาดยาง	15	28.9	7	14.6	22	22.0
รวม	52	100.0	48	100.0	100	100.0
$\chi^2_{.05, 2} = 5.99$ χ^2 ที่คำนวณได้ = 2.972 C = 0.170						

จากตาราง 5.19 เมื่อเปรียบเทียบค่า χ^2 ที่ได้จากการคำนวณมีน้อยกว่าค่าในตาราง แสดงว่าความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางลบของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ตามสภาพเส้นทางคมนาคม มีความคาดหวังในทางลบต่ำและสูงไม่แตกต่างกัน หมายความว่า ประชากรในแต่ละกลุ่มได้คาดหวังว่าการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจะส่งผลเสียสูงมากต่อสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่น ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับกลุ่มที่มองว่าโครงการจะส่งผลเสียต่อสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมไม่มาก

จากค่า C ในตาราง มีค่าเป็นบวก แสดงว่า ถ้ามีความสัมพันธ์ต่อกันทิศทางความสัมพันธ์จะเป็นไปในลักษณะเดียวกัน แต่เนื่องจากค่า C มีค่าน้อย สรุปได้ว่าความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูงของประชากรกับสภาพเส้นทางคมนาคมไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน นั่นก็คือ ไม่ว่าสภาพ

เส้นทางคมนาคมจะเปลี่ยนไปอย่างไร ก็ไม่ได้ส่งผลให้ความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูงของประชากรเปลี่ยนแปลงตาม

5.5.3 ความใกล้เคียงจากตัวอำเภอ เนื่องจากพื้นที่ศึกษาเป็นพื้นที่มีเขตแดนติดกับเขตสุขภาพขอนแก่น จึงได้แบ่งประชากรกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

- 1) กลุ่มที่อยู่ใกล้อำเภอใช้ระยะทางไม่เกิน 5 กิโลเมตร
- 2) กลุ่มที่อยู่ไกลจากตัวอำเภอ ใช้ระยะทางมากกว่า 5 กิโลเมตรขึ้นไป

ตารางที่ 5.20 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางบวก จำแนกตามความใกล้เคียงจากตัวอำเภอ

ความใกล้เคียง จากตัวอำเภอ	ความคาดหวังทางบวก				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ใกล้	8	21.1	15	24.2	23	23.0
ไกล	30	78.9	47	75.8	77	77.0
รวม	38	100.0	62	100.0	100	100.0

$\chi^2_{.05, 1} = 3.84$ χ^2 ที่คำนวณได้ = 0.132 C = 0.036

จากตาราง 5.20 ค่า χ^2 ที่ได้จากการคำนวณมีน้อยกว่าค่าในตารางแสดงว่า ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางบวกของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ตามระยะความใกล้เคียงจากตัวอำเภอ มีความคาดหวังในทางบวกต่ำและสูงไม่แตกต่างกัน หมายความว่าประชากรคาดหวังว่าโครงการจะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและชุมชนดีขึ้นมาก มีจำนวนใกล้เคียงกันกับที่คาดหวังว่าโครงการจะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้นแต่ไม่มาก

จากค่า C ในตาราง สรุปได้ว่าความคาดหวังในทางบวกทั้งต่ำและสูงกับความใกล้เคียงจากตัวอำเภอ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน นั่นก็คือ ไม่ว่าจะอยู่ใกล้หรือไกลจากตัวอำเภอ ก็ไม่มีผลให้ความคาดหวังในทางบวกทั้งต่ำและสูงเปลี่ยนไป

ตารางที่ 5.21 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางลบ จำแนกตามความใกล้เคียงจากตัวอำเภอ

ความใกล้เคียง จากตัวอำเภอ	ความคาดหวังทางลบ				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ใกล้	14	26.9	9	18.8	23	23.0
ไกล	38	73.1	39	81.2	77	77.0
รวม	52	100.0	48	100.0	100	100.0
X^2 .05, 1 = 3.84 X^2 ที่คำนวณได้ = 0.942 C = 0.097						

จากตาราง 5.21 ค่า X^2 ที่ได้จากการคำนวณมีน้อยกว่าค่าจากตาราง แสดงว่าความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางลบของประชากร 2 กลุ่ม ที่จำแนกตามระยะความใกล้เคียงจากตัวอำเภอ มีความคาดหวังในทางลบต่ำและสูงไม่แตกต่างกัน หมายความว่า ประชากรคาดหวังว่าโครงการจะส่งผลเสียสูงมากต่อสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและชุมชน ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับกลุ่มที่คาดการณ์ว่าโครงการจะส่งผลเสียต่อสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมไม่มาก

จากค่า C ในตาราง สรุปได้ว่า ความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูงของประชากรกับความใกล้เคียงจากตัวอำเภอ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน นั่นก็คือ ไม่ว่าจะอยู่ใกล้หรือไกลจากตัวอำเภอ ก็ไม่มีผลให้ความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูงเปลี่ยนแปลงไป

5.6 ปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคม

สภาพทางเศรษฐกิจ เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความเป็นอยู่ของประชาชน ดังนั้น เมื่อรัฐบาลมีนโยบายที่จะเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจในพื้นที่ ประชาชนก็ย่อมจะคาดหวังต่าง ๆ กับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสภาพทางเศรษฐกิจที่แต่ละคนเป็นอยู่ก็มีส่วนต่อความคาดหวังของประชาชนได้เช่นกัน ดังนั้นจึงได้นำปัจจัยทางเศรษฐกิจ คือ อาชีพ รายได้ และขนาดการถือครองที่ดินมาใช้พิจารณากับความคาดหวังของประชากรในครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

5.6.1 อาชีพ เนื่องจากในพื้นที่ศึกษา ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด รองลงไปเป็นอาชีพค้าขาย ประกอบกับอาชีพ 2 อาชีพนี้ จะได้รับผลกระทบโดยตรงจากโครงการฯ จึงได้เลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้

ตารางที่ 5.22 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางบวก จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	ความคาดหวังทางบวก				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เกษตรกรรม	29	76.3	41	66.1	70	70.0
2. ค้าขาย	9	23.7	21	33.9	30	30.0
รวม	38	100.0	62	100.0	100	100.0

χ^2 .05, 1 = 3.84 χ^2 ที่คำนวณได้ = 1.165 C = 0.107

จากตาราง 5.22 จากค่า χ^2 ที่คำนวณได้น้อยกว่าค่าจากตาราง สรุปได้ว่าความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางบวกของประชากรกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่จำแนกตามอาชีพ มีความคาดหวังในทางบวกต่ำและสูงไม่แตกต่างกัน หมายความว่า ประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกับค้าขาย คาดหวังว่าโครงการฯจะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและชุมชน

ดีขึ้นมาก มีจำนวนเท่า ๆ กันกับที่คาดหวังว่าโครงการจะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและชุมชนดีขึ้นแต่ไม่มาก

จากค่า C ในตารางมีค่าเป็นบวก แสดงว่าถ้ามีความสัมพันธ์กันทิศทางความสัมพันธ์จะเป็นไปในลักษณะเดียวกัน แต่เนื่องจากค่า C มีค่าน้อย สรุปได้ว่า ความคาดหวังในทางบวกต่ำ และสูงของประชากรกับอาชีพไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน นั่นก็คือ ไม่ว่าอาชีพจะต่างกันอย่างไร ก็ไม่มีผลให้ความคาดหวังในทางบวกทั้งต่ำและสูงเปลี่ยนแปลงไป

ตารางที่ 5.23 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางลบ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	ความคาดหวังทางลบ				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.เกษตรกรรวม	32	61.5	38	79.2	70	70.0
2.ค้าขาย	20	38.5	10	20.8	30	30.0
รวม	52	100.0	48	100.0	100	100.0

$\chi^2_{.05, 1} = 3.84$ χ^2 ที่คำนวณได้ = 3.694 C = 0.190

จากตาราง 5.23 ค่า X^2 ที่ได้จากการคำนวณมีค่าน้อยกว่าในตาราง แสดงว่าความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางลบของผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรและค้าขาย มีความคาดหวังในทางลบต่ำและสูงไม่แตกต่างกัน หมายความว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรและค้าขายต่างก็คาดหวังว่าโครงการจะส่งผลเสียสูงมากต่อสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและชุมชน ซึ่งมีจำนวนเท่า ๆ กันกับที่คาดหวังว่าโครงการจะส่งผลเสียไม่มากต่อสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและชุมชน

จากค่า C ในตาราง มีค่าเป็นบวก แสดงว่าถ้ามีความสัมพันธ์กันทิศทางความสัมพันธ์จะเป็นไปในลักษณะเดียวกัน แต่เนื่องจาก C มีค่าน้อย สรุปได้ว่าความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำ

และสูงของประชากรกับอาชีพไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน นั่นก็คือ อาชีพเกษตรกรรมและค้าขาย ไม่ได้มีผลให้ความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูงของประชากรแตกต่างกัน

5.6.2 รายได้ เป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้เนื่องจากเป้าหมายของโครงการฯ ต้องการที่จะยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น โดยเฉพาะให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงได้แบ่งประชากรกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มรายได้ต่ำ กับกลุ่มรายได้สูง เพื่อที่จะดูว่ารายได้ต่างกันจะมีความคาดหวังเป็นอย่างไร ซึ่งผลจากการศึกษาปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.24 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางบวก จำแนกตามรายได้

รายได้	ความคาดหวังทางบวก				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ต่ำ	20	52.6	42	67.7	62	62.0
สูง	18	47.4	20	32.3	38	38.0
รวม	38	100.0	62	100.0	100	100.0

χ^2 .05, 1 = 3.84 χ^2 ที่คำนวณได้ = 2.284 C = 0.151

จากตารางที่ 5.24 ค่า χ^2 ที่ได้จากการคำนวณมีน้อยกว่าค่าในตาราง สรุปได้ว่าความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางบวกของผู้ที่มีรายได้ต่ำ กับรายได้สูงมีความคาดหวังในทางบวกต่ำและสูงไม่แตกต่างกัน นั่นก็คือ ผู้ที่มีรายได้ต่ำและรายได้สูง ต่างก็คาดหวังว่าโครงการฯจะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและชุมชนดีขึ้นมาก มีจำนวนเท่า ๆ กันกับที่คาดหวังว่าสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้นแต่ไม่มาก

จากค่า C ในตารางมีค่าเป็นบวก แสดงว่าถ้ามีความสัมพันธ์กันทิศทางความสัมพันธ์จะเป็นไปในลักษณะเดียวกัน แต่เนื่องจากค่า C มีค่าน้อย สรุปได้ว่า ความคาดหวังในทางบวกทั้งต่ำและสูงของประชากรกับรายได้ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน นั่นก็คือไม่ว่ารายได้จะเปลี่ยนไปอย่างไร ก็ไม่ได้ส่งผลให้ความคาดหวังในทางบวกทั้งต่ำและสูง เปลี่ยนแปลงตาม

ตารางที่ 5.25 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางลบ จำแนกตามรายได้

รายได้	ความคาดหวังทางลบ				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ต่ำ	30	57.7	32	66.7	62	62.0
สูง	22	42.3	16	33.3	38	38.0
รวม	52	100.0	48	100.0	100	100.0

χ^2 .05, 1 = 3.84 χ^2 ที่คำนวณได้ = 0.852 C = -0.092

จากตารางที่ 5.25 ค่า χ^2 ที่ได้จากการคำนวณมีค่าน้อยกว่าในตาราง แสดงว่าความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางลบต่ำและสูงของผู้ที่มีรายได้ต่ำและรายได้สูงไม่แตกต่างกัน หมายความว่า ผู้ที่มีรายได้ต่ำและรายได้สูงคาดหวังว่าโครงการฯจะส่งผลเสียเป็นอย่อย่างมากต่อสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและชุมชน ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันกับที่คาดหวังว่า โครงการฯจะส่งผลเสียต่อสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมไม่มาก

จากค่า C ในตารางมีค่าเป็นลบ แสดงว่าถ้ามีความสัมพันธ์กันทิศทางความสัมพันธ์จะเป็นไปในลักษณะตรงกันข้าม แต่เนื่องจากค่า C มีค่าน้อย สรุปได้ว่าความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูงกับรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน นั่นก็คือ ไม่ว่ารายได้จะเปลี่ยนไปอย่างไร ก็ไม่ได้ส่งผลให้ความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูงเปลี่ยนแปลงไป

5.6.3 ขนาดการถือครองที่ดิน

เป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจที่จะบ่งบอกถึงสภาพความมั่นคงทางเศรษฐกิจของครอบครัว โดยเฉพาะครอบครัวเกษตรกร เมื่อโครงการฯ มีนโยบายจะมาลงในพื้นที่ย่อมมีผลต่อการถือครองที่ดินของประชาชนในพื้นที่ ดังนั้น จึงได้นำขนาดการถือครองที่ดินมาเป็นตัวแปรหนึ่งในการศึกษา โดยแบ่งกลุ่มประชากรตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีการถือครองที่ดินน้อย กับกลุ่มที่มีการถือครองที่ดินมาก ซึ่งผลการศึกษาปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.26 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางบวก จำแนกตามขนาดการถือครองที่ดิน

ขนาดการถือครองที่ดิน	ความคาดหวังทางบวก				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.มีที่ดินถือครองน้อย	17	44.7	50	80.6	67	67.0
2.มีที่ดินถือครองมาก	21	55.3	12	19.4	33	33.0
รวม	38	100.0	62	100.0	100	100.0

χ^2 .05, 1 = 3.84 χ^2 ที่คำนวณได้ = 13.739 C = 0.348

จากตาราง 5.26 เมื่อเปรียบเทียบค่า χ^2 ที่ได้จากการคำนวณมีมากกว่าค่าในตารางสรุปได้ว่า ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางบวกของผู้ที่ถือครองที่ดินน้อยกับถือครองที่ดินมาก มีความคาดหวังในทางบวกต่ำและสูงแตกต่างกัน นั่นก็คือ ผู้ที่ถือครองที่ดินน้อยและถือครองที่ดินมาก คาดหวังว่าโครงการฯ จะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและชุมชนดีขึ้นมาก มีจำนวนต่างกับที่คาดหวังว่าสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้นแต่ไม่มาก

จากค่าร้อยละในตาราง พบว่า

- ผู้ที่ถือครองที่ดินน้อย มีความคาดหวังว่าโครงการฯ จะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้นมาก มีร้อยละ 80.6 ในขณะที่คาดหวังว่าโครงการฯ มีผลให้สภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นแต่ไม่มาก มีร้อยละ 44.7

- ผู้ที่ถือครองที่ดินมาก คาดหวังว่าโครงการฯ จะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้นมาก มีร้อยละ 19.4 ในขณะที่คาดหวังว่าโครงการฯ ส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นแต่ไม่มาก มีร้อยละ 55.3

จากค่า C ในตาราง มีค่าเป็นบวก แสดงว่าทิศทางความสัมพันธ์เป็นไปในลักษณะเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง แสดงว่า เมื่อประชากรมีขนาดการถือครองที่ดินเปลี่ยนไป ความคาดหวังในทางบวกทั้งต่ำและสูงเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

ตารางที่ 5.27 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางลบ จำแนกตามขนาดการถือครองที่ดิน

ขนาดการถือครองที่ดิน	ความคาดหวังทางลบ				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.มีที่ดินถือครองน้อย	33	63.5	34	70.8	67	67.0
2.มีที่ดินถือครองมาก	19	36.5	14	29.2	33	33.0
รวม	52	100.0	48	100.0	100	100.0

χ^2 .05, 1 = 3.84 χ^2 ที่คำนวณได้ = 0.614 C = 0.078

จากตาราง 5.27 ค่า χ^2 ที่ได้จากการคำนวณน้อยกว่าค่าในตาราง แสดงว่าความคาดหวังในทางลบต่ำและสูง ของผู้ที่ถือครองที่ดินน้อย และถือครองที่ดินมากไม่แตกต่างกัน หมายความว่าผู้ถือครองที่ดินน้อย และถือครองที่ดินมาก คาดหวังว่าโครงการฯ จะส่งผลเสียมากต่อสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและชุมชน มีจำนวนเท่า ๆ กันกับที่มองว่าโครงการฯ จะส่งผลเสียไม่มากต่อสภาพทางเศรษฐกิจฯ

จากคำร้อยละในตารางพบว่า

- ผู้ถือครองที่ดินน้อย คาดหวังว่าโครงการฯ จะส่งผลเสียมากต่อสภาพทางเศรษฐกิจ มีร้อยละ 70.8 ในขณะที่มองว่าโครงการฯ ส่งผลเสียไม่มาก มีร้อยละ 63.5
- ผู้ถือครองที่ดินมาก คาดหวังว่าโครงการฯ จะส่งผลเสียมากต่อสภาพทางเศรษฐกิจ มีร้อยละ 29.2 ในขณะที่มองว่าโครงการฯ ส่งผลเสียไม่มากต่อสภาพทางเศรษฐกิจ มีร้อยละ 36.5

จากค่า C ในตาราง สรุปได้ว่า ความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูงของประชากรกับขนาดการถือครองที่ดินไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน นั่นก็คือไม่ว่าขนาดการถือครองที่ดินเปลี่ยนไปอย่างไร ก็ไม่ได้มีผลให้ความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูงเปลี่ยนแปลงตาม

5.7 ปัจจัยทางสังคมกับความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคม

การอยู่ร่วมกันของบุคคลในสังคม ย่อมมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันอันเนื่องมาจากบทบาทหน้าที่และสถานภาพ ที่แตกต่างกันไปของแต่ละคน ซึ่งบทบาทหน้าที่และสถานภาพ ที่แตกต่างกันไปของแต่ละคน ซึ่งบทบาทหน้าที่และสถานภาพของแต่ละคนรวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ย่อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการแสดงออกของแต่ละบุคคล ดังนั้นเมื่อมีโครงการพัฒนาจากรัฐ จะเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ บุคคลในสังคมย่อมมีความคาดหวังต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ ด้วยเหตุนี้จึงได้นำปัจจัยทางสังคมมาเป็นตัวแปรหนึ่งในการศึกษาครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

5.7.1 ระดับการศึกษา

เป็นปัจจัยทางสังคมปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมแสดงออกของแต่ละบุคคล ที่มีต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ จึงได้แบ่งระดับการศึกษาเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีการศึกษาต่ำ และกลุ่มที่มีการศึกษาสูง เพื่อที่จะดูว่าความต่างของระดับการศึกษามีผลต่อความคาดหวังอย่างไร ผลการศึกษาปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.28 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางบวก จำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	ความคาดหวังทางบวก				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.ระดับการศึกษาต่ำ	20	62.6	54	87.1	74	74.0
2.ระดับการศึกษาสูง	18	47.4	8	12.9	26	26.0
รวม	38	100.0	62	100.0	100	100.0

χ^2 .05, 1 = 3.84 χ^2 ที่คำนวณได้ = 14.546 C = 0.356

จากตารางที่ 5.28 เมื่อเปรียบเทียบค่า X^2 ที่ได้จากการคำนวณมีมากกว่าค่าในตาราง แสดงว่า ความคาดหวังในทางบวกต่ำและสูงของผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ และระดับการศึกษาสูงแตกต่างกัน หมายความว่า ผู้ที่มีการศึกษาต่ำและการศึกษาสูงคาดหวังว่าโครงการฯ จะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นมาก มีจำนวนต่างกันกับที่มองว่าโครงการฯจะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวและชุมชนดีขึ้นไม่มาก

จากค่าร้อยละในตารางพบว่า

- ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ คาดหวังว่าโครงการฯ จะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นมากมีจำนวนร้อยละ 87.1 ในขณะที่มองว่าโครงการฯส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจ ดีขึ้นแต่ไม่มาก มีจำนวนร้อยละ 62.6
- ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง คาดหวังว่าโครงการฯจะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นมาก มีร้อยละ 12.9 ในขณะที่มองว่าโครงการฯ จะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้น แต่ไม่มาก มีจำนวนร้อยละ 47.4

จากค่า C ในตารางมีค่าเป็นบวก แสดงว่าทิศทางความสัมพันธ์เป็นไปในลักษณะเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง แสดงว่า เมื่อระดับการศึกษาเปลี่ยนไป ความคาดหวังในทางบวกทั้งต่ำและสูงเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

ตารางที่ 5.29 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางลบ จำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	ความคาดหวังทางลบ				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.ระดับการศึกษาต่ำ	37	71.2	37	77.1	74	74.0
2.ระดับการศึกษาสูง	15	28.8	11	22.9	26	26.0
รวม	52	100.0	48	100.0	100	100.0
χ^2 .05, 1 = 3.84 χ^2 ที่คำนวณได้ = 0.456 C = -0.067						

จากตารางที่ 5.29 ค่า X^2 ที่ได้จากการคำนวณน้อยกว่าค่าในตาราง แสดงว่าความคาดหวังในทางลบต่ำและสูงของผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ และการศึกษาสูง ไม่แตกต่างกัน หมายความว่า ผู้ที่มีการศึกษาต่ำ และการศึกษาสูง คาดหวังว่าโครงการจะส่งผลเสียมากกับส่งผลเสียไม่มากต่อสภาพทางเศรษฐกิจ ในจำนวนที่เท่า ๆ กัน

จากค่าร้อยละในตารางพบว่า

- ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ คาดหวังว่าโครงการจะส่งผลเสียมากต่อสภาพทางเศรษฐกิจ มีร้อยละ 77.1 ส่วนที่คาดหวังว่าส่งผลเสียไม่มาก มีร้อยละ 71.2
- ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง คาดหวังว่าโครงการจะส่งผลเสียมากต่อสภาพทางเศรษฐกิจ มีร้อยละ 22.9 ในขณะที่คาดหวังว่าส่งผลเสียแต่ไม่มาก มีร้อยละ 28.8

จากค่า C ในตาราง สรุปได้ว่า ความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูงกับระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน นั่นก็คือ ไม่ว่าระดับการศึกษาของประชากรจะเปลี่ยนไปอย่างไร ก็ไม่ได้ส่งผลให้ความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูงเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

5.7.2 ตำแหน่งหน้าที่ในสังคม

การอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มสังคม ตำแหน่งหน้าที่ถือเป็นบทบาทและหน้าที่ที่บุคคลจะพึงมีในสังคม ซึ่งถือเป็นปัจจัยหนึ่งทางสังคมที่น่าจะกำหนดพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลต่อเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในสังคม ดังนั้นในการศึกษาคั้งนี้จึงได้นำตำแหน่งหน้าที่ในสังคม มาเป็นตัวแปรหนึ่งซึ่งผลการศึกษปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.30 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางบวก จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในสังคม

ตำแหน่งในหมู่บ้าน	ความคาดหวังทางบวก				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.มีตำแหน่งในปัจจุบัน หรือเคยมีตำแหน่ง	14	36.8	33	53.2	47	47.0
2.ไม่เคยมีตำแหน่งใดๆ	24	63.2	29	46.8	53	53.0
รวม	38	100.0	62	100.0	100	100.0

χ^2 .05, 1 = 3.84 χ^2 ที่คำนวณได้ = 2.538 C = 0.157

จากตารางที่ 5.30 ค่า χ^2 ที่ได้จากการคำนวณน้อยกว่าค่าในตาราง แสดงว่าความคาดหวังในทางบวกต่ำและสูงของผู้ที่มีตำแหน่งกับผู้ที่ไม่มีความแตกต่างกัน หมายความว่า ผู้ที่มีตำแหน่งและไม่มีความคาดหวังว่าโครงการฯ จะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นมากกับดีขึ้นแต่ไม่มาก มีจำนวนเท่า ๆ กัน

จากค่าร้อยละในตาราง

- ผู้ที่มีตำแหน่ง คาดหวังว่าโครงการฯ จะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นมาก มีร้อยละ 53.2 ส่วนที่คาดหวังว่าดีขึ้นแต่ไม่มาก มีร้อยละ 36.8

- ผู้ที่ไม่เคยมีตำแหน่ง คาดหวังว่าโครงการฯจะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นมาก มีร้อยละ 46.8 ส่วนที่คาดหวังว่าดีขึ้น แต่ไม่มาก มีร้อยละ 63.2

จากค่า C ในตารางมีค่าเป็นบวก แสดงว่าถ้ามีความสัมพันธ์กันทิศทางความสัมพันธ์จะเป็นไปในลักษณะเดียวกัน แต่เนื่องจากค่า C มีค่าน้อย สรุปได้ว่า ความคาดหวังในทางบวกทั้งต่ำและสูงของประชากรกับตำแหน่งหน้าที่ในหมู่บ้าน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน นั่นก็คือ ไม่ว่าประชากรจะมีหรือไม่มีตำแหน่งหน้าที่ในหมู่บ้าน ก็ไม่มีผลให้ความคาดหวังในทางบวกทั้งต่ำและสูงเปลี่ยนแปลงไป

ตารางที่ 5.31 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางลบ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในสังคม

ตำแหน่งในหมู่บ้าน	ความคาดหวังทางลบ				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. มีตำแหน่ง ในปัจจุบัน หรือเคยมีตำแหน่ง	23	44.2	24	50.0	47	47.0
2. ไม่เคยมีตำแหน่งใดๆ	29	55.8	24	50.0	53	53.0
รวม	38	100.0	62	100.0	100	100.0

χ^2 .05, 1 = 3.84 χ^2 ที่คำนวณได้ = 0.334 C = 0.058

จากตารางที่ 5.31 ค่า χ^2 ที่ได้จากการคำนวณน้อยกว่าค่าในตาราง แสดงว่าความคาดหวังในทางลบต่ำและสูงของผู้ที่มีตำแหน่งและไม่มีตำแหน่งไม่แตกต่างกัน หมายความว่า ผู้ที่มีตำแหน่งและไม่มีตำแหน่ง คาดหวังว่าโครงการฯ จะส่งผลเสียมากกับส่งผลเสียไม่มากต่อสภาพทางเศรษฐกิจ มีจำนวนเท่า ๆ กัน

จากคำร้อยละในตาราง

- ผู้ที่มีตำแหน่ง คาดหวังว่าโครงการฯ จะส่งผลเสียมากต่อสภาพทางเศรษฐกิจ มีร้อยละ 50.0 ส่วนที่คาดหวังว่าจะส่งผลเสียแต่ไม่มาก มีร้อยละ 44.2
- ผู้ที่ไม่เคยมีตำแหน่ง คาดหวังว่าโครงการฯ จะส่งผลเสียมากต่อสภาพทางเศรษฐกิจ มีร้อยละ 53.8 ส่วนที่คาดหวังว่าจะส่งผลเสียแต่ไม่มาก มีร้อยละ 50.0

จากค่า C ในตารางสรุปได้ว่าความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูงกับตำแหน่งหน้าที่ในหมู่บ้าน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน นั่นก็คือ ไม่ว่าตำแหน่งหน้าที่ในหมู่บ้านของประชากรจะมีหรือไม่ ก็ได้มีผลให้ความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูง เปลี่ยนแปลงไป

5.7.3 การรับรู้ข่าวสาร

การได้รับรู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ จากแหล่งสื่อต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่จะทำให้ประชาชนเกิดเจตคติที่ดีหรือไม่ดีต่อข่าวสารนั้นได้เช่นกัน โดยเฉพาะโครงการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ต่าง ๆ ของท้องถิ่น ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อความเป็นอยู่ของผู้อยู่ในท้องถิ่น ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ มีกลุ่มประชากรตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นตัวแปรคือ กลุ่มประชากรที่รับรู้ข่าวสารน้อย กับกลุ่มประชากรที่รับรู้ข่าวสารมาก จากกลุ่มประชากรที่มีการรับรู้ข่าวสารที่ต่างกันจะมีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อโครงการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่เป็นอย่างไร ผลการศึกษาปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.32 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางบวก จำแนกตามปริมาณการรับรู้ข่าวสาร

การรับรู้ข่าวสาร	ความคาดหวังทางบวก				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.รับรู้ น้อย	19	50.0	32	51.6	51	51.0
2.รับรู้ มาก	19	50.0	30	48.4	49	49.0
รวม	38	100.0	62	100.0	100	100.0

χ^2 .05, 1 = 3.84 χ^2 ที่คำนวณได้ = 0.025 C = 0.016

จากตารางที่ 5.32 ค่า X^2 ที่ได้จากการคำนวณน้อยกว่าค่าในตาราง แสดงว่าความคาดหวังในทางบวกต่ำและสูงของผู้ที่รับรู้ข่าวสารน้อยกับรับรู้ข่าวสารมากไม่แตกต่างกัน หมายความว่า ผู้ที่รับรู้ข่าวสารน้อยและรับรู้ข่าวสารมาก คาดหวังว่าโครงการฯจะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นมากกับดีขึ้นแต่ไม่มาก มีจำนวนเท่า ๆ กัน

จากค่าร้อยละในตาราง

- ผู้ที่รับรู้ข่าวสารน้อย คาดหวังว่าโครงการฯจะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นมาก มีร้อยละ 51.6 ส่วนที่คาดหวังว่าจะดีขึ้น แต่ไม่มาก มีร้อยละ 50.0
- ผู้ที่รับรู้ข่าวสารมาก คาดหวังว่าโครงการฯจะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นมาก มีร้อยละ 48.4 ส่วนที่คาดหวังว่าดีขึ้นแต่ไม่มาก มีร้อยละ 50.0

จากค่า C ในตารางสรุปได้ว่าความคาดหวังในทางบวกทั้งต่ำและสูงกับปริมาณการรับรู้ข่าวสารไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน นั่นก็คือ ไม่ว่าปริมาณการรับรู้ข่าวสารจะเปลี่ยนไปอย่างไรก็ได้ส่งผลให้ความคาดหวังในทางบวกทั้งต่ำและสูงเปลี่ยนแปลงไป

ตารางที่ 5.33 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางลบ จำแนกตามปริมาณการรับรู้ข่าวสาร

การรับรู้ข่าวสาร	ความคาดหวังทางลบ				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.รับรู้น้อย	32	61.5	19	39.6	51	51.0
2.รับรู้มาก	20	38.5	29	60.4	49	49.0
รวม	52	100.0	48	100.0	100	100.0
χ^2 .05, 1 = 3.84 χ^2 ที่คำนวณได้ = 4.815 C = 0.214						

จากตารางที่ 5.33 ค่า χ^2 ที่ได้จากการคำนวณมากกว่าค่าในตาราง แสดงว่าความคาดหวังในทางลบต่ำและสูงของผู้ที่รับรู้ข่าวสารน้อยกับรับรู้ข่าวสารมากแตกต่างกัน หมายความว่าผู้ที่รับรู้ข่าวสารน้อยกับผู้รับรู้ข่าวสารมากคาดหวังว่าโครงการจะส่งผลเสียมาก กับส่งผลเสียไม่มากต่อสภาพทางเศรษฐกิจ มีจำนวนต่างกัน

จากค่าร้อยละในตารางพบว่า

- ผู้ที่รับรู้ข่าวสารน้อย คาดหวังว่าโครงการจะส่งผลเสียมากต่อสภาพทางเศรษฐกิจ มีร้อยละ 39.6 ส่วนที่คาดหวังว่าจะส่งผลเสียแต่ไม่มาก มีร้อยละ 61.5
- ผู้ที่รับรู้ข่าวสารมาก คาดหวังว่าโครงการจะส่งผลเสียมากต่อสภาพทางเศรษฐกิจ มีร้อยละ 60.4 ส่วนที่คาดหวังว่าจะส่งผลเสียแต่ไม่มาก มีร้อยละ 38.5

จากค่า C ในตารางมีค่าเป็นบวก แสดงว่าลักษณะความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์ในระดับที่ต่ำมาก แสดงว่าเมื่อปริมาณการรับรู้ข่าวสารเปลี่ยนไป ความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูงเปลี่ยนแปลงตามไปบ้างเล็กน้อย

5.8 ปัจจัยทางการเมืองกับความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคม

โครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ เป็นโครงการหนึ่งที่มีปัจจัยทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งการเมืองภายในประเทศและระหว่างประเทศ

การเมืองระหว่างประเทศเนื่องจากโครงการฯ มีปรัชญาความคิดที่ว่า "อาศัยความได้เปรียบในด้านต้นทุนการขนส่งต่ำ มาเป็นจุดขายที่จะส่งเสริมให้โครงการนี้มีความเป็นไปได้" ต้นทุนการขนส่งที่เห็นชัดเจนน่าจะเป็นต้นทุนการขนส่งน้ำมันดิบจากตะวันออกกลาง ไปยังประเทศญี่ปุ่น เกาหลีใต้ จีน ไต้หวัน และฟิลิปปินส์ ที่ตัดลดเส้นทางเดินเรือที่ไม่ต้องผ่านไปยังช่องแคบมะละกา ช่วยให้ประหยัดค่าใช้จ่ายปิละมหาศาล ในทางกลับกัน เจ้าของสินค้าในญี่ปุ่น เกาหลีใต้ จีน ไต้หวัน ที่ต้องการส่งสินค้าไปยังตะวันออกกลาง ยุโรป แอฟริกาตะวันออก จะสามารถประหยัดต้นทุนด้วยการขนถ่ายผ่านแลนด์บริดจ์ของไทยไปลงเรือที่ทะเลอันดามัน ถือเป็นการประหยัดได้มหาศาลในทางการค้า ด้วยข้อเท็จจริงที่กล่าวมาทำให้โครงการฯ เกิดขึ้นได้ยาก เนื่องจากไปขัดผลประโยชน์ของประเทศเพื่อนบ้านบางประเทศที่หากินอยู่กับการเดินเรือทะเล ซึ่งครอบคลุมจุดผ่านในเส้นทางช่องแคบมะละกามาเนิ่นนาน ในอดีตที่ผ่านมาเมื่อมีข่าวว่านักการเมืองของไทยคิดริเริ่มที่จะทำโครงการคอคอดกระขึ้นมาเมื่อใดจะเห็นผู้นำของประเทศเล็ก ๆ ประเทศหนึ่งบินด่วนเข้ากรุงเทพฯ เสมอ หลังจากก็กลับไปความคิดริเริ่มหรือการกล่าวถึง โครงการคอคอดกระก็เงียบหายไปทุกครั้ง (กิตติเดช สุตรสุนทร์, 2540)

การเมืองภายในประเทศ โครงการฯ เป็นโครงการหนึ่งที่ขึ้นอยู่กับทิศทางการเมืองและหัวหน้างานที่เป็นฝ่ายบริหารในแต่ละยุค จะเห็นได้ว่าในสมัยนายบรรหาร ศิลปอาชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายโครงการนี้ โดยเฉพาะจุดก่อสร้างท่าเรือ โดยมีเหตุผลว่าจุดก่อสร้างท่าเรือที่อ่าวทองเนียนจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จากเหตุผลดังกล่าวกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้แสดงท่าทีที่ชัดเจนว่า การเปลี่ยนแปลงและคำอ้างเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของรัฐบาลบรรหาร ไม่ได้ตั้งอยู่บนข้อเท็จจริงทางวิชาการมากนัก และสิ่งที่กลายเป็นข้อพิสูจน์อิทธิพลทางการเมือง ต่อโครงการนี้ในรัฐบาลชุดดังกล่าวคือ ความต้องการที่จะชะลอหรือลดขนาดโครงการ ซึ่งแนวคิดที่จะลดขนาดของโครงการเป็นแนวคิดที่ขัดกับแผนหลักหรือยุทธศาสตร์ที่แท้จริงของโครงการ (ประชาชาติธุรกิจ, 2540)

จากปัจจัยทางการเมืองระหว่างประเทศและในประเทศที่กล่าวมาในการศึกษาครั้งนี้ได้นำเฉพาะปัจจัยการเมืองในประเทศเท่านั้น มาเป็นตัวแปร ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนในท้องถิ่นได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายของโครงการนี้ในแต่ละช่วงรัฐบาลมาตลอด ในการศึกษาครั้งนี้ได้ดูความคาดหวังของประชาชนว่ามีความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อโครงการฯ อย่างไร ในช่วงรัฐบาล 3 สมัย ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.34 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางบวก จำแนกตามการติดตามนโยบายของรัฐ

การติดตามนโยบาย ของรัฐบาล	ความคาดหวังทางบวก				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.สมัยพล.อ.ชาติชาย ชูดะวัน	36	33.6	55	32.7	91	33.1
2.สมัยนายชวน หลีกภัย	35	32.8	59	35.1	94	34.2
3.สมัย นายบรรหาร ศิลปอาชา	36	33.6	54	32.2	90	32.7
รวม	107	100.0	168	100.0	275	100.0
χ^2 .05, 2 = 5.99 χ^2 ที่คำนวณได้ = 0.169 C = 0.041						

จากตารางที่ 5.34 ค่า χ^2 ที่ได้จากการคำนวณน้อยกว่าค่าในตาราง แสดงว่าความคาดหวังในทางบวกต่ำและสูงของผู้ที่ติดตามนโยบายของรัฐในแต่ละสมัย ไม่แตกต่างกัน หมายความว่าผู้ที่ติดตามนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯในแต่ละช่วงรัฐบาล คาดหวังว่าโครงการฯจะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นมากกับดีขึ้นไม่มาก มีจำนวนเท่า ๆ กัน

จากค่าร้อยละในตาราง

- ผู้ที่ติดตามนโยบายของรัฐบาล พล.อ.ชาติชาย ชูดะวัน คาดหวังว่าโครงการฯจะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นมาก มีร้อยละ 32.7 ส่วนที่คาดหวังว่าจะส่งผลให้ดีขึ้นแต่ไม่มาก มีร้อยละ 33.6

- ผู้ที่ติดตามนโยบายของรัฐบาล นายชวน หลีกภัย คาดหวังว่าโครงการฯจะส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นมาก มีร้อยละ 35.1 ส่วนที่คาดหวังว่าจะส่งผลให้ดีขึ้นไม่มาก มีร้อยละ 32.8

- ผู้ที่ติดตามนโยบายของรัฐบาล นายบรรหาร ศิลปอาชา คาดหวังว่าโครงการฯจะ

ส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นมาก มีร้อยละ 32.2 ส่วนที่คาดหวังว่าจะส่งผลให้ดีขึ้นไม่มาก มีร้อยละ 33.6

จากค่า C ในตารางสรุปได้ว่า ความคาดหวังในทางบวกทั้งต่ำและสูงกับนโยบายของรัฐบาลในแต่ละสมัยไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน นั่นก็คือ ไม่ว่านโยบายของรัฐบาลจะเปลี่ยนไปอย่างไร ก็ไม่ได้ส่งผลให้ความคาดหวังในทางบวกทั้งต่ำและสูงเปลี่ยนแปลงไป

ตารางที่ 5.35 ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมในทางลบ จำแนกตามการติดตามนโยบายของรัฐ

การติดตามนโยบาย ของรัฐบาล	ความคาดหวังทางลบ				รวม	
	ต่ำ		สูง			
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.สมัยพล.อ.ชาติชาย ชุนหาระวัน	51	34.2	40	31.7	91	33.1
2.สมัยนายชวน หลีกภัย	46	30.9	48	38.1	94	34.2
3.สมัย นายบรรหาร ศิลปอาชา	52	34.9	38	30.2	90	32.7
รวม	149	100.0	126	100.0	275	100.0
X^2 .05, 2 = 5.99 X^2 ที่คำนวณได้ = 1.638 C = 0.127						

จากตารางที่ 5.34 ค่า X^2 ที่ได้จากการคำนวณน้อยกว่าค่าในตาราง แสดงว่าความคาดหวังในทางลบต่ำและสูงของผู้ที่ติดตามนโยบายของรัฐบาลในแต่ละสมัย ไม่แตกต่างกัน หมายความว่า ผู้ที่ติดตามนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการฯในแต่ละช่วงรัฐบาล คาดหวังว่าโครงการฯจะส่งผลเสียมากกับส่งผลเสียแต่ไม่มากมีจำนวนเท่า ๆ กัน

จากค่าร้อยละในตาราง พบว่า

- ผู้ที่ติดตามนโยบายของรัฐบาล พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ คาดหวังว่าโครงการฯ

จะส่งผลเสียมากต่อสภาพเศรษฐกิจ มีร้อยละ 31.7 ส่วนที่คาดหวังว่าจะส่งผลเสียแต่ไม่มาก มีร้อยละ 34.2

- ผู้ที่ติดตามนโยบายของรัฐบาล นายชวน หลีกภัย คาดหวังว่าโครงการฯจะส่งผลเสียมากต่อสภาพทางเศรษฐกิจ มีร้อยละ 38.1 ส่วนที่คาดหวังว่าจะส่งผลเสียแต่ไม่มาก มีร้อยละ 30.9

- ผู้ที่ติดตามนโยบายของรัฐบาล นายบรรหาร ศิลปอาชา คาดหวังว่าโครงการฯจะส่งผลเสียมากต่อสภาพทางเศรษฐกิจ มีร้อยละ 30.2 ส่วนที่คาดหวังว่าจะส่งผลเสียแต่ไม่มาก มีร้อยละ 34.9

จากค่า C ในตารางมีค่าเป็นบวก แสดงว่าลักษณะความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่เนื่องจากค่า C มีค่าน้อย สรุปได้ว่า ความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูงกับนโยบายของรัฐบาลในแต่ละสมัยไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน นั่นก็คือ ไม่ว่านโยบายของรัฐจะเปลี่ยนไปอย่างไร ก็ไม่ได้ส่งผลให้ความคาดหวังในทางลบทั้งต่ำและสูงเปลี่ยนแปลงไป

สมัย พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ กับสมัย นายบรรหาร ศิลปอาชา ประชากรมีสัดส่วนความคาดหวังในทางบวกต่ำกว่าคาดหวังในทางบวกสูง แต่ต่างกันไม่มาก ที่เป็นเช่นนี้จากการได้คุยกับชาวบ้านช่วงสัมภาษณ์ก่อนที่จะทำให้เข้าใจได้ว่า ในช่วง พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี เป็นช่วงริเริ่มทางความคิดยังไม่ระบุว่าโครงการฯจะมาลงในพื้นที่นี้หรือไม่ และไม่แน่ใจว่าโครงการจะเป็นจริงหรือไม่ ส่วนสมัย นายบรรหาร ศิลปอาชา มีนโยบายที่จะเปลี่ยนพื้นที่ไปใช้พื้นที่ในอำเภอสิชล ส่งผลให้ชาวบ้านเกิดความไม่แน่ใจอีกครั้ง ส่วนสมัย นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ประชากรมีสัดส่วนความคาดหวังในทางบวกสูงมากกว่าคาดหวังในทางบวกต่ำ ที่เป็นเช่นนี้จากการได้พูดคุยกับชาวบ้าน พอที่จะเข้าใจได้ว่า สมัยนายชวน หลีกภัย เป็นช่วงที่มีเจ้าหน้าที่เข้ามาสำรวจพื้นที่ และสำรวจพื้นที่ที่ถนนจะตัดผ่าน ช่วงนี้จึงส่งผลให้ชาวบ้านมั่นใจว่าโครงการจะมาลงในพื้นที่นี้แน่นอน จึงส่งผลให้ประชากรมีความคาดหวังในทางลบสูงด้วยเช่นกัน เพราะช่วงที่เจ้าหน้าที่สำรวจแนวเส้นทางถนน ปรากฏว่า แนวเส้นทางถนนบางช่วงผ่านพื้นที่สวนและบ้านเรือนของประชากรกลุ่มตัวอย่าง จึงเป็นผลให้คาดหวังในทางลบสูง ส่วนสมัยนายบรรหาร ศิลปอาชา ประชากรมีสัดส่วนคาดหวังในทางลบต่ำกว่าคาดหวังในทางลบสูง ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะสมัยนี้มีการเปลี่ยนนโยบายใหม่ จะย้ายไปใช้พื้นที่ในบ้านบางปง อำเภอสิชล ส่งผลให้ประชากรบางส่วนดีใจเพราะจะได้ไม่ต้องสูญเสียที่ดิน จะได้ไม่ต้องโยกย้ายไปอยู่ที่อื่น ส่วนสมัย พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ ยังไม่มีการดำเนินการในพื้นที่ ส่วนใหญ่จะมีแต่พวกนายทุนเข้าไปติดต่อดูซื้อที่ดิน แต่ยังไม่มีการเข้าไปสำรวจพื้นที่ จึงส่งผลให้ประชากรคาดหวังไปในทางลบต่ำกว่าทางลบสูง เป็นต้น

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง กับความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งในทางบวกและทางลบของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ผลสรุปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.36 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง กับความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคมที่ระดับความเชื่อมั่น .05

ปัจจัย	ความคาดหวังทางเศรษฐกิจและสังคม			
	ในทางบวก		ในทางลบ	
	มีความสัมพันธ์	ไม่มีความสัมพันธ์	มีความสัมพันธ์	ไม่มีความสัมพันธ์
1. ปัจจัยทางกายภาพ				
1.1 ลักษณะการใช้ที่ดิน	✓			✓
1.2 สภาพเส้นทางคมนาคมที่ใช้ในการเดินทาง		✓		✓
1.3 ความใกล้ไกลจากตัวอำเภอ		✓		✓
2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ				
2.1 อาชีพ		✓		✓
2.2 รายได้		✓		✓
2.3 ขนาดการถือครองที่ดิน	✓			✓
3. ปัจจัยทางสังคม				
3.1 ระดับการศึกษา	✓			✓
3.2 ตำแหน่งหน้าที่ในสังคม		✓		✓
3.3 การรับรู้ข่าวสาร		✓	✓	
4. ปัจจัยทางการเมือง				
4.1 นโยบายของรัฐ		✓		✓